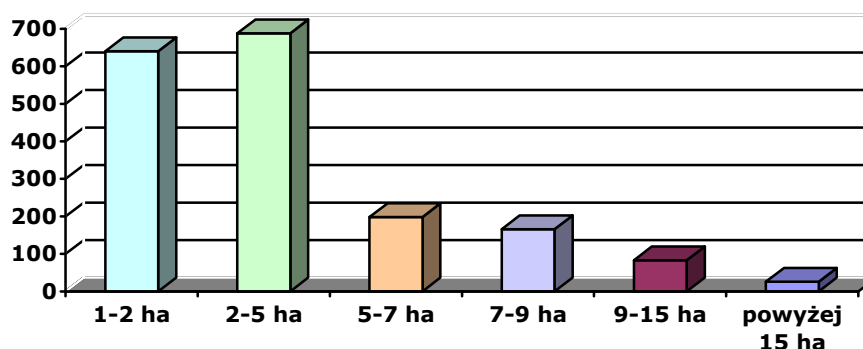

Struktura gospodarstw rolnych w gminie Gózd

Z powyższego wykresu wynika, że najwięcej jest gospodarstw rolnych o powierzchni 2–5 ha, a najmniej powyższej 15 ha.

Na terenie gminy działają zakłady obsługujące rolnictwo: mieszalnia pasz w Klwatce, masarnia w Niemianowicach, piekarnia w Małęczynie.

Na obszarze gminy istnieje zapotrzebowanie na działalność w zakresie skupu żywca, dostawy i sprzedaży środków do uprawy i ochrony roślin, zaopatrzenie w podstawowe narzędzia i sprzęt rolniczy. Ponadto władze lokalne preferuje inwestycje z zakresu przetwórstwa rolno-spożywczego, skupu płodów rolnych i owoców leśnych. Dodatkowo uznają za właściwe utworzenie zakładu naprawy ciągników i maszyn rolniczych w szczególności wykonywania badań technicznych opryskiwaczy ciągnikowych.

Pomoc dla rolników

Obecnie niezwykle ważna jest wszelka pomoc doradcza dla ludzi pracujących w rolnictwie. Od momentu, kiedy Polska stała się oficjalnym państwem członkowskim Unii Europejskiej wiele przepisów prawnych ulega ciągłej zmianie. Rada Ministrów i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi opracowuje wiele programów, które mają na celu pomóc rolnikom w dostosowywaniu się do unijnych standardów. Jednak odnalezienie się w gąszczu informacji, przepisów i wymogów dla potencjalnego rolnika jest niezwykle trudne. Dlatego funkcjonuje wiele instytucji, których głównym zadaniem jest pomoc i doradztwo rolnikom.

Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie, Oddział Radom:

- organizowanie szkoleń dla rolników,
- inicjowanie i wspieranie działań w zakresie rozwoju pozarolniczych form aktywności gospodarczej mieszkańców wsi,
- pomoc producentom rolnym w wypełnianiu dokumentów niezbędnych przy ubieganiu się o pomoc finansową ze środków pomocowych lub innych instytucji krajowych czy zagranicznych,
- działalność informacyjna i wydawnicza,
- organizacja wystaw, kiermaszów, targów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających najnowsze osiągnięcia nauki i praktyki rolniczej, które promują dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe wsi mazowieckiej;

Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Biuro Powiatowe w Radomiu:

- pełni rolę akredytowanej agencji płatniczej oraz instytucji wdrożeniowej dla środków z funduszy pomocowych,
- w ramach pomocy krajowej dopłaca do oprocentowania kredytów bankowych,
- udziela gwarancji, poręczeń oraz pożyczek,
- udziela pomocy finansowej na renty strukturalne,
- wspiera gospodarstwa niskotowarowe,
- wspiera działalność rolniczą na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania,
- wspiera przedsięwzięcia rolno-środowiskowe i zalesianie gruntów rolnych,
- wspiera dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE,
- wspiera grupy i organizacje producentów rolnych, owoców i warzyw,
- udziela pomocy technicznej dla efektywnego wdrażania PROW,
- uzupełnia płatności bezpośrednie.

Mazowiecka Izba Rolnicza, Rada Powiatowa w Radomiu:

- doradztwo działalność zakresie działalności rolniczej i wiejskiego gospodarstwa domowego,
- podejmowanie działań na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi oraz poprawy struktury agrarnej,
- działania na rzecz podnoszenia jakości środków i urządzeń stosowanych w działalności rolniczej oraz na rzecz poprawy warunków pracy i bezpieczeństwa w rolnictwie,
- współdziałanie z jednostkami prowadzącymi szkoły rolnicze, wspieranie ich działalności, inicjowanie powstawania nowych szkół i zmian w programach nauczania oraz współorganizowanie praktyk,
- kształtowanie świadomości ekologicznej producentów rolnych,
- inicjowanie działań mających na celu powoływanie i wspieranie zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych i leśnych,
- działanie na rzecz poprawy jakości produktów rolnych.

4.2. Gospodarka pozarolnicza

Podstawowymi czynnikami zapewniającymi w przyszłości lepsze warunki życia mieszkańców jest poprawnie funkcjonująca gospodarka i rozwój przedsiębiorczości.

Podlegająca ciągłym zmianom struktura gospodarcza gminy powoduje powstawanie nowych jednostek gospodarczych w sektorze prywatnym.

Tabela 6. Struktura podmiotowa z sektora prywatnego w gminie Gózd

Budownictwo	60
Handel i naprawa	20
Krawiectwo	13
Transport	8
Pozostała działalność usługowa	48
Hotele i restauracje	7
Zakłady produkcyjne	6
Obsługa nieruchomości	12
Skład opału, pasz, złomu	4
Stacje paliw, gazu	4

Źródło: dane z Urzędu Gminy w Goździe

Na obszarze gminy dominującą działalnością gospodarczą jest budownictwo, które stanowi aż 33% ogółu podmiotów. Na drugim planie usytuowana jest działalność usługowa, którą zajmuje się 26% ogółu podmiotów. Na dalszym planie znajduje się handel i naprawa, obsługa nieruchomości, transport i pozostała działalność gospodarcza.

Do największych zakładów na terenie gminy zliczać należy:

- „MARK”-Zakład przetwórstwa rybnego,
- „Agata”-Zakład produkcji systemów odwadniających,
- Piekarnia-produkcja i sprzedaż pieczywa tradycyjnego,
- Garbarnia „SKÓREX”-produkcja skór i wyrobów ze skóry
- Obecnie trwa organizacja firmy „RENOMA”, która będzie zatrudniać około 20 pracowników.

Dla lepszego funkcjonowania i rozwoju podmiotów gospodarczych niezbędne jest istnienie odpowiedniego otoczenia, które zapewni obsługę merytoryczną i finansową.

Na obszarze gminy Gózd funkcjonują następujące instytucje otoczenia biznesu:

- Bank Spółdzielczy Oddział w Goździe,
- Urząd Pocztowy.

5. SFERA SPOŁECZNA

5.1. Sytuacja demograficzna

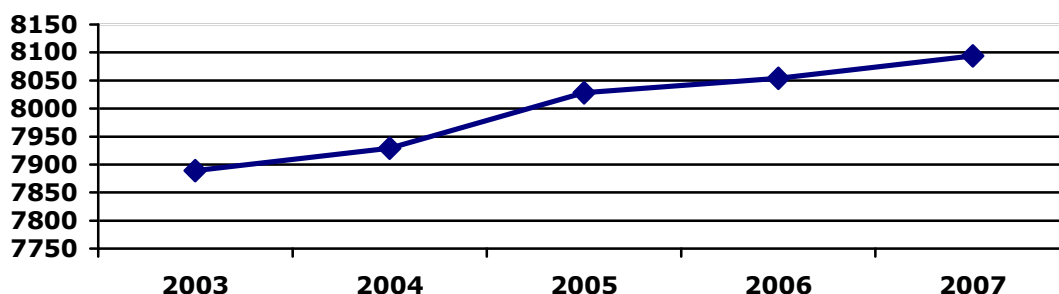
Gmina Gózd według stanu na dzień 31.12.2007r. liczy 8094 mieszkańców. Od 2003r. następuje zauważalny wzrost ludności.

Tabela 7. Liczba Ludności w latach 2003 – 2004 na terenie gminy Gózd

Rok	2003	2004	2005	2006	2007
Liczba ludności	7889	7929	8028	8054	8094

Źródło: dane uzyskane z GUS i Urzędu Gminy w Goździe

Liczba ludności w latach 2003-2007 na terenie gminy Gózd

Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi około 96 osoby/km². Dla porównania wskaźnik ten dla subregionu radomskiego wynosi około 104 os./km², a dla województwa mazowieckiego – około 145 os./km².

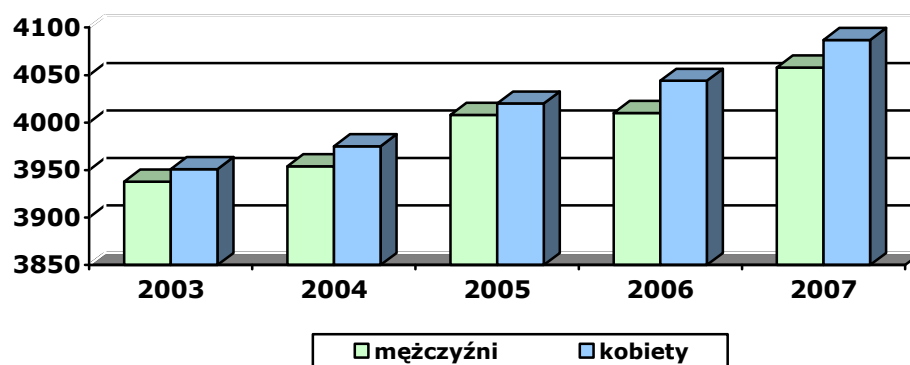
Struktura płci na terenie omawianej gminy jest względnie symetryczna i charakteryzuje się niewielką nadwyżką liczby kobiet. Wskaźnik feminizacji oscyluje się aktualnie wokół wartości 99,3/100.

Tabela 8. Struktura płci ludności gminy Gózd w latach 2003 – 2007

Rok	Mężczyźni	Kobiety	Liczba kobiet przypadających na 100 mężczyzn
2003	3938	3951	99,7
2004	3954	3975	99,5
2005	4008	4020	99,7
2006	4010	4044	99,2
2007	4058	4087	99,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUSu

Struktura płci na terenie gminy Gózd w latach 2003-2007

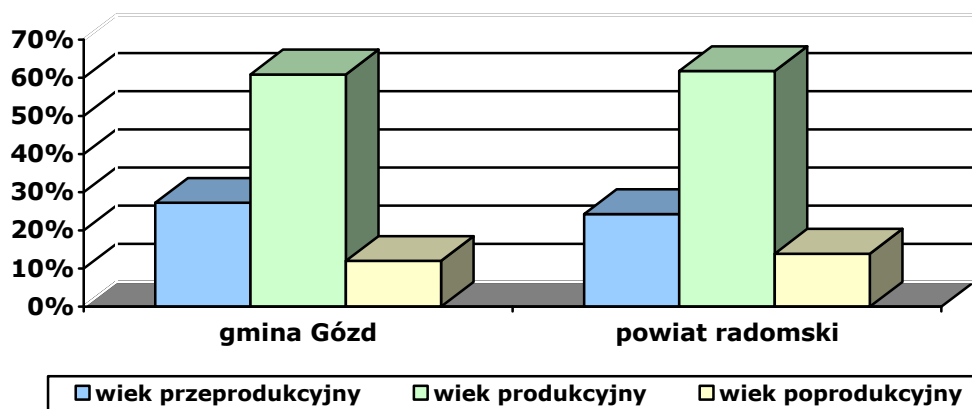
W strukturze wiekowej ludności gminy obserwuje się duży udział ludności w wieku produkcyjnym – 60,9% i zdecydowanie mniejszą grupę ludności w wieku poprodukcyjnym – 12%. Wysokość procentowa ludności w wieku produkcyjnym jest korzystna głównie ze względów ekonomicznych. Pozytywnym zjawiskiem jest wyższa wartość procentowa liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym – 27,2% w stosunku do liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 9. Struktura wieku w gminie Gózd na tle powiatu radomskiego

Wyszczególnienie	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
Gmina Gózd	27,2%	60,9%	12%
Powiat radomski	24,3%	61,8%	13,9%

Źródło: opracowanie na podstawie danych z GUS

Struktura wieku w gminie Gózd na tle powiatu radomskiego

Struktura wiekowa ma istotny wpływ na szereg sfer życia społeczno-ekonomicznego, ale także na dziedziny bezpośrednio przypisane kompetencjom

samorządu. Do najważniejszych należy: oświata, pomoc społeczna, polityka zatrudnieniowa i rynek pracy, gospodarka mieszkaniowa.

Na stan i podstawę rozwoju ludności w gminie Gózd mają istotny wpływ dwa czynniki: przyrost naturalny i migracje. Migracje, przede wszystkim wewnątrz gminy i powiatu radomskiego, modyfikują oddziaływanie przyrostu naturalnego na liczbę ludności, a także silnie wpływają na rozmieszczenie w układzie miasto – wieś. Przyrost naturalny od kilku lat jest dodatni i obecnie klasyfikuje się na poziomie 3,8‰ na 1000 osób. Liczba urodzeń żywych na 1000 osób wynosi 12,3, a zgonów – 8,4

Saldo migracji w ruchu wewnętrznym jest dodatnie i wynosi około 3. Liczba wymeldowań wynosiła około 97, a zameldowań 100.

Uwarunkowania demograficzne stanowią podstawowy instrument do przeprowadzenia modyfikacji kierunków rozwojowych gminy Gózd. Temu służyć ma podnoszenie świadomości i kwalifikacji ludności wobec wymagań gospodarki rynkowej. Sytuacja społeczna ma swoje odzwierciedlenie w ekonomii i sferze gospodarczej gminy.

5.2. Bezrobocie

Gmina Gózd obsługiwana przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu, którego filia znajduje się na terenie gminy.

Liczba bezrobotnych na obszarze gminy na koniec września 2008r. wynosiła 786 osób, w tym 437 kobiet. We wrześniu 2008r. filia Urzędu Pracy dysponowała tylko 10 ofertami pracy dla całej gminy (na jedną ofertę przypadło 35,7 osób bezrobotnych), a 371 ofertami dla całego powiatu radomskiego.

Tabela 10. Bezrobocie w gminie Gózd na koniec września 2008r.

Gmina Gózd	Liczba bezrobotnych		Bezrobotni z prawem do zasiłku	Liczba osób bezrobotnych do 25 lat
	ogółem	kobiety	ogółem	
	786	437	150	

Źródło: Dane uzyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu

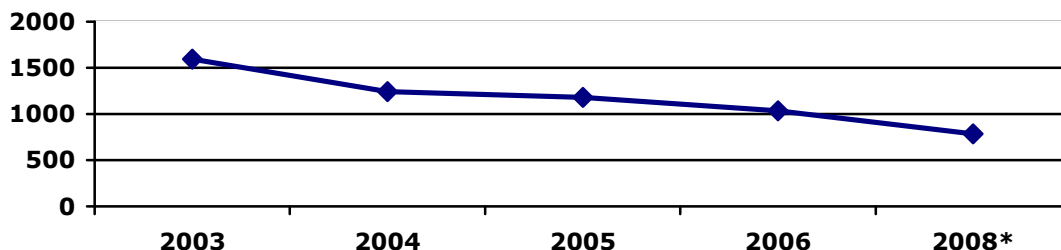
W porównaniu do lat ubiegłych zjawisko bezrobocia maleje, co przekłada się na coraz mniejszą liczbę osób pozbawionych zatrudnienia.

Tabela 11. Liczba osób bezrobotnych w gminie Gózd w latach 2003-2008

Rok	2003	2004	2005	2006	2008*
Liczba bezrobotnych	1593	1244	1181	1033	786

Źródło: dane uzyskane zjawiskiem GUS
*dane na koniec września 2008r.

Liczba osób bezrobotnych w gminie Gózd w latach 2003-2008*

Niepokojącym zjawiskiem jest bezrobocie wśród osób wyróżniających się wykształceniem podstawowym, które stanowią aż 73,9%. Jest to bardzo niepokojąca sytuacja, która może znacząco wpłynąć na położenie materialne takich osób i rodzin. Osobom nie posiadającym wykształcenia średniego jest bardzo trudno uzyskać zatrudnienie, ponieważ na obecnym rynku pracy większe szanse mają osoby wyróżniające się wykształceniem wyższym. Inna grupa osób dotkniętych bezrobociem to osoby bez doświadczenia zawodowego, które stanowią 22,5%. Osoby posiadające wykształcenie wyższe stanowią tylko 1,6% ogółu osób bezrobotnych.

Bezrobotni z terenu gminy Gózd mogli w latach 2006-2007 skorzystać z programów mających na celu ułatwienie im odnalezienia się na rynku pracy.

W 2006r. Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu pozyskał 5 334 700 zł dofinansowania na projekty realizowane w ramach działania 1.2a i działania 1.3a Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004 - 2006.

Pierwszy projekt nosił nazwę „**Azymut Praca**”, którego celem było udzielenie możliwie pełnego wsparcia młodzieży poprzez kompleksowe działania wspierające zatrudnienie oraz samozatrudnienie. Osobom do 25 roku życia zaoferowano aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w postaci poradnictwa zawodowego, szkoleń, staży, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz subsydiowanego zatrudnienia.

Celem drugiego projektu pod nazwą „**Nowy Horyzont**” było ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn poprzez wsparcie dla osób bezrobotnych i długotrwanie bezrobotnych w zakresie reintegracji zawodowej, tak aby nie wypadły z rynku pracy. W ramach działania bezrobotnym osobom powyżej 25 roku życia zaoferowane zostały aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w postaci poradnictwa zawodowego, szkoleń, przygotowania zawodowego, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz subsydiowanego zatrudnienia.

W obecnym okresie programowania 2007-2013 Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu realizuje projekt o nazwie „**INICJATYWA**” w ramach Priorytetu VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich” Działanie 6.1: „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie” Poddziałanie 6.1.3: „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”. Kwalifikujący się beneficjenci ostateczni to osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w

Radomiu i jego filiach. Projekt jest realizowany w terminie 01.01.2008-31.12.2008r. Projekt obejmuje 1429 osób. W ramach projektu są organizowane także szkolenia, przygotowanie zawodowe, prace interwencyjne, staże absolwenckie, środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

5.3. Bezpieczeństwo publiczne

Policja

Na terenie gminy Gózd nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwa Posterunek Policji w Goździe.

W 2007r. na obszarze całej gminy odnotowano 124 przestępstw z czego dwóch dopuściły się osoby nieletnie. Ogólny wskaźnik wykrywalności przestępstw wynosi 82,3%, a o charakterze kryminalnym 58,3%.

Na terenie gminy wystąpiły kradzieże z włamaniem, kradzieże, rozboje, bójki, pobicia, uszkodzenia mienia, a także zatrzymano nietrzeźwych kierujących.

Ponadto odnotowano wykroczenia w postaci kradzieży, uszkodzenia mienia oraz wszelkie inne związane z ruchem drogowym, popełnione przez kierujących jak również pieszych.

Na obszarze gminy nie można wyszczególnić miejsc najbardziej zagrożonych, ponieważ przestępstwa i wykroczenia zdarzają się na całym terenie.

W gminie Policja prowadzi działania informacyjne i prewencyjne. Takie działania prowadzone są w ramach spotkań dzielnicowych w szkołach.

Straż Pożarna

Na terenie administrowanym przez Urząd Gminy w Goździe ochronę przeciwpożarową zabezpiecza 8 jednostek OSP, które zarejestrowane są w Sądzie w oparciu o ustawę o stowarzyszeniach, w tym 3 jednostki OSP zrzeszone są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Jednostki te biorą udział w akcjach ratowniczych na wezwanie Komendy Miejskiej Państwowej PSP w Radomiu.

Na wyposażeniu jednostek OSP jest 10 pojazdów specjalnych oraz podstawowy sprzęt gaśniczy. W OSP w Goździe znajdują się 3 takie pojazdy.

Stan wyposażenia jednostek OSP na terenie gminy:

1. OSP Gózd:

- samochód Jelcz 008 GBM 2/8,
- samochód Mercedes Benz GBA 2/16,
- samochód Ford Transie SLRtech,
- motopompa M 8/8 PO5,
- motopompa Honda WT 30X,
- zestaw narzędzi hydraulicznych LUCAS nożyco-rozpieracz, nożyce,
- zestaw kombi z napędem ręcznym LUCAS 30,
- piła do betonu i stali STIHL TS400,
- piła do drewna STIHL 029 oraz 035,
- torba medyczna OSP,

- agregat prądowórczy Honda GX 200 moc 2,8 kW oraz Mitsubishi GT600 moc 2,5 kW,
- najaśnice 2x1000W oraz 2x500W,
- wąż tłoczony W-25, W-52, W-75 oraz wąż ssawny 110,
- zbiornik wodny składany 2500l,
- prądnica TURBO-Jet,
- zasysacz liniowy Z-2 oraz głębinowy.

2. OSP Kuczki:

- samochód Jelcz 008 GBM 2,5/8,
- motopompa M 8/8 PO5,
- piła do drewna STIHL 029,
- torba medyczna OSP,
- wąż tłoczony W-25, W-52, W-75,
- prądnica TURBO-Jet oraz pianowa PP-2-12
- zasysacz głębinowy.

3. OSP Grzmucin:

- samochód GBAM 2,5/16+8,
- samochód GBA 16/8 Mercedes Benz,
- motopompa pływająca Niagara,
- piła do drewna Husqvarna 040,
- torba medyczna OSP,
- wąż tłoczony W-52, W-75.

4. OSP Klwatka:

- samochód Jelcz 004 GCBA 6/32.

5. OSP Kiedrzyn:

- samochód Mercedes Benz,

6. OSP Kłonówek:

- samochód Star A29 GP GBA 2,5/8.

W 2007r. na terenie gminy zaistniało 93 zdarzenia, z czego 39 to pożary.

Tabela 12. Statystyka zdarzeń na terenie gminy Gózd w 2007r.

Gmina Gózd	Zdarzenia			Razem
	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	
	39	53	1	

Źródło: dane uzyskane z KM PSP w Radomiu

Tabela 13. Udział jednostek OSP w zdarzeniach na terenie gminy Gózd

Jednostka OSP	Teren działania			Rodzaj zdarzenia			Razem
	własny	poza terenem	razem	pożary	miejscowe zagrożenia	alarmy fałszywe	
Gózd	29	0	29	13	15	1	29
Grzmucin	23	0	23	18	5	0	23
Kuczki	19	0	19	17	2	0	19
Kiedrzyn	9	2	11	1	10	0	11
Klwatka	6	0	6	3	3	0	6
Kłonów	0	0	0	0	0	0	0
Kłonówek	9	1	10	8	2	0	10
Wojślawice	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: dane uzyskane Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Radomiu

5.4. Pomoc społeczna

Za pomoc społeczną na terenie gminy Gózd odpowiada Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który pomaga osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Z pomocy GOPS korzystają przede wszystkim rodziny wielodzietne, niepełne, patologiczne, osoby przewlekle chore, niepełnosprawne i długotrwale bezrobotne. Udziela on pomoc w formie zasiłków stałych, okresowych i celowych, usług specjalistycznych i opiekuńczych oraz dożywiania dzieci w szkołach.

Na koniec 2007r. z pomocy społecznej skorzystało 304 rodziny, czyli 1302 osoby w tych rodzinach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy o świadczeniach rodzinnych, a także ustawy o zaliczce alimentacyjnej i postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych.

Pomoc udzielania jest osobom i ich rodzinom w szczególności z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, alkoholizmu, zdarzeń losowych, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczy i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, braku umiejętności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo - wychowawczej, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

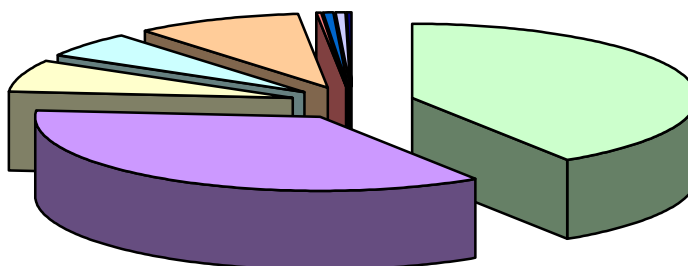
Tabela 14. Powody przyznania pomocy w 2007r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	269	1143
bezrobocie	235	1047
niepełnosprawność	46	176
długotrwała lub ciężka choroba	37	118
bezradność w sprawach opiekuńczych i	62	373

prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem		
przemoc w rodzinie	1	3
alkoholizm	5	31
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	6
zdarzenie losowe	2	10

Źródło: dane uzyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goździe

Powody przyznania pomocy w 2007r.

■ ubóstwo	■ bezrobocie
■ niepełnosprawność	■ ciężka choroba
■ bezradność	■ przemoc
■ alkoholizm	■ trudności w przystosowaniu do życia
■ zdarzenia losowe	

Problem ubóstwa wiąże się bezpośrednio z problemem bezrobocia, co najlepiej można zaobserwować na przykładzie zasiłków okresowych, które przyznaje się głównie rodzinom osób bezrobotnych.

Na udzielanie pomocy (na świadczenia i zasiłki) w 2007r. wydatkowano łącznie na terenie gminy 401 178zł. Środki te przeznaczone były między innymi na:

- zasiłki okresowe – 106 002zł,
- usługi opiekuńcze – 26 387zł,
- zasiłki celowe – 84 356zł,
- dożywianie dzieci w szkołach – 151 799zł,
- zasiłki stałe – 32 634zł.

W 2007r. GOPS w Goździe wypłacił 23 137 świadczeń w formie zasiłku rodzinnego na kwotę 1 415 852zł oraz 12 535 dodatków do zasiłków rodzinnych na kwotę 1 245 288zł. W tym okresie wypłacono także 1 380 zasiłków pielęgnacyjnych na kwotę 211 140zł oraz 259 świadczeń pielęgnacyjnych na kwotę 108 122zł. W 2007r. wypłacono 631 zaliczek alimentacyjnych 35 rodzinom na 54 osoby uprawnione w kwocie 124 060zł.